

ευνούχος

Τρίτη, 25 Σεπτεμβρίου 2012

4:48 πμ

Σημασία:

- Ανίκανος σεξουαλικά άνδρας , φύλακας σε χαρέμι ή βασιλικούς κοιτώνες. Περισσότερα στο υπογλώσσιο #83

Αντίθετο

Βαρβάτος. Κυριολεκτικά σημαίνει γενειοφόρος* κατ' επέκταση δε είναι ο ένορχις**, ο άντρας μ' αρχιδία.

Προσοχή το "αρχιδία-αντρας" έχει τελειως αντιθετη σημασια. Το "αρχιδία" είναι συνωνυμο του "πράγμα κακής ποιότητας" και ένα ακομα παράδειγμα της δίσημης χρήσης πολυτίμων και ευμόρφων οργάνων πβλ. Τι κώλος! Τι κωλάρα! (θαυμασμός) και "τα έκανε κώλος" (απέχθεια). Ανάλογα με το αιδοίο, το μουνι

*)Τα γένια, η γενειάδα, ήταν παντα αντικειμενο σεβασμου και ο βαρβάτος = σεβάσμιος , εξ ου και το μπάρμπας.

***)Ενορχις ο διαθετων ορχεις. Ασχετο με την ενορχήστρωση.

Εγκυκλοπαιδικά

- Λόγοι: φύλαξη γυναικών από ακίνδυνους ανδρες, περιορισμός από αξιώματα, βελτίωση της φωνής, αποχή από τους πειρασμούς της σάρκας και αφοσίωση στα θεία.
- Οι ευνούχοι έχαναν τα γένεια τους, αποκτούσαν θηλυπρεπή εμφάνιση και λεπτότερη φωνή.

Υπήρχαν τρία είδη ευνούχων:

1. οι σπάδωνες,
2. οι θλιβίαι και
3. οι εκτομίαι.

Οι **σπάδωνες** ήταν εκείνοι που γεννήθηκαν έτσι, χωρίς δηλαδή δίδυμα (όρχεις) και παιδογόνο μόριο, τον καυλό, Παντως η λεξη προερχεται από το σπαω και δεν προδιδει εκ γενετης παθηση, αλλα μαλλον παρεπομενη ενεργεια.

σπάδων, -ωνος και -οντος, ό "εύνουχος, έκτομίας", 196.391-392 [416-417]

Όχι όμως εκτομίας.

Οι **θλιβίαι** ήταν εκείνοι των οποίων τα παιδογόνα μόρια έθλιψαν και έσφίξαν οι γονείς τους όταν ήταν νήπια και με το σφίξιμο αχρηστεύθηκαν προς τεκνογονία.

Οι **εκτομίαι** ήταν εκείνοι που έκοψαν τα γεννητικά τους όργανα με μαχαίρι ή με άλλο τρόπο και άλλο εργαλείο. Από τους εκτομίας, άλλοι έκοβαν και τα δίδυμα και τον καυλό με αποτέλεσμα να μην μπορούν καθόλου να συνουσιαστούν ενώ κάποιοι άλλοι έκοβαν μόνο τα γόνιμα μόρια, δηλαδή τα δίδυμα, με αποτέλεσμα να συνευρίσκονται ερωτικά, όχι όμως και να τεκνοποιούν. Στους εκτομίας συμπεριλαμβάνονταν και οι **κανστράτοι**, αυτοί δηλαδή που ευνουχίστηκαν με σίδηρο,

το **κάνστρον** όπως αποκαλείτο. Αυτοί οι ευνούχοι αποδοκιμάζονταν και τιμωρούνταν. Οι σπάνδωνες και θλιβία απαλλάσσονταν και μπορούσαν να γίνουν ιερείς. ^{324.166}

Οι ευνούχοι ζουν περισσότερο, σε αυτό το συμπέρασμα κατέληξε κορεατική έρευνα για τους ευνούχους άνδρες : ζουν περισσότερα χρόνια ζωής από τους φυσιολογικούς.

Ο γραφών δεν εγγυαται την επιτυχια μαυτης της μεθοδου και δεν την συνιστά με κανενα τροπο. Λιγα χρονια και καλα!

Οι ευνουχισμένοι άνδρες ζουν αρκετά περισσότερο -έως και 20 χρόνια- από τους άνδρες που διατηρούν σώ τα γεννητικά όργανά τους. Σε αυτή τη διαπίστωση κατέληξε μία νέα ασυνήθιστη κορεατική έρευνα, η οποία ανέτρεξε στα ιστορικά αρχεία της χώρας τους και βρήκε ότι οι ευνούχοι που ζούσαν στην Κορέα πριν από αιώνες, είχαν σημαντικά μεγαλύτερο προσδόκιμο ζωής σε σχέση με τους υπόλοιπους άνδρες

news247 Σεπτέμβριος 25 2012 10:53

Ετυμολογία:

Ευνή = συζυγος (πβλ. Δυσπαρεύνια) ευνουχος : αυτος που προσεχει τις συζύγους. Το καθηκον του ανετεθη κυριως διοτι ειναι ακινδυνος για μοιχειες.

Εικόνες

Ο Καστράτο του Αρκά

Φράσεις

Μη μου τα σπᾶς

[ενν. τα αρχιδια, τους ορχεις], δηλαδη μη με κανεις σπαδωνα, μη με ευνουχιζεις. Συνηθως το ευνουχιζομαι εχει την εννοια παυω να ειμαι παραγωγικος. Η αφαιρεση του λογου είναι μεταφορικως η κυριώτερη μεθοδος ψυχολογικου ευνουχισμου . Αυτός που σου "τα σπάει" είναι ο ενοχλητικος, ο που δεν σου επιτρεπει μιλήσεις, να δημιουργήσεις, να κάνεις τη δουλειά σου, ο κατά νεολογισμόν λεγόμενος

σπασαρχίδης, ενιοτε δε λεγεται και λανθασμένα

σπαστικός που είναι ο πασχων από καποια μορφη εγκεφαλικης παραλυσης (σπαστικα παιδια, τετραπληγικα, παραπληγικά, ημιπληγικά).

Παροιμίες

1. Εγω του λεω χαντούμης ειμαι και αυτος μου λέει ποσα παιδια έχεις;

Περι πλήρους ασυεννοησίας αναλογο του: Καλημερα γέρο - Κουκκιά σπέρνω.

Ἐγὼ τὸν λίγω, εἶμαι εὐνοῦχος· αὐτὸς δὲ μ' ἰρωτάει, πόσα παῖδιά ἔχω.—I toll him I am an eunuch, and he asks me how many children I have :—To those who ask impertinent questions, and perpetually return to the charge, after being made distinctly to understand that their curiosity cannot be gratified.

2. Αφορμή ζητά ο σπασμένος πως πονεί η αρχιδαριά του.
αρχιδαριά = το συνολον των δύο ὄρχεων, πβλ. συκωταριά
3. Τι ξερει ο μπουρμάς ειντα 'ναι ο χουρμάς
Αναλογη του:τι ξερει ο γάιδαρσ από σφουγγάτο

Συνώνυμα

Σπάδων

ΝΕ σπασμένος (Παρ.2) πβλ. Συγχ. ΦΡ μη μου τα σπás. Διασημος σπάδων ο μαγειρος του Φαραω, ο Πετεφρής. Δεν είναι λοιπον περιεργο που η Κα Πετερφρή ρίχτηκε στον Ιωσήφ, διοτι και αυτή, ως γυναίκα, ειχε τας ανάγκας της.
Βλ. Γέννεση 37.36

(36.) οἱ δὲ Μαδιηναῖοι ἀπέδοντο τὸν Ἰωσηφ εἰς Αἴγυπτον τῷ Πετεφρῆ τῷ σπάδοντι Φαραω, ἀρχιμαγεΐῳ.

Θλιβίας

Θλιβω κυριολεκτικως σημαινει συνθλιβω με παράγωγα τη θλίψη, την κατάθλιψη. Συνωνυμο **σπασμένος**. ΦΡ. **Μη μου τα σπας**, (το "τα" εννοει τα αρχιδια, τους ορχεις). Δηλ. μην με ενοχλεις σε τετοιο βαθμο οσο ο ευνουχισμος. Η φραση χρησιμοποιειται κατά κορον και κατάντησε την λεξη σπαστικος να παρει την εννοια "ο ενοχλητικος, αυτος που σου τα σπαι", ενώ επιστημονικα σημαινει αυτόν που πάσχει από εγκεφαλικη παραλυση δηλαδή διαταραχή του ελέγχου εκουσίωv κινήσεων.

Πιστευω το τι η φράση μου ζαλίζεις τα αρχίδια (ομοσημη με την **μη μου τα σπας**) είναι παραφθορά της "μου ζουλίζεις τὰ αρχιδια " μου τα ζουλάς.

Καστράτος

πβλ. Τον ευνουχισμένο γάτο των γελοιογραφιών του Αρκά.

Εκτομίας

Από το εκ+τεμνω = αποκόπτω τους ὄρχεις

Μουνούχος

Από το ευνούχος με επίδραση από το μουνί, αφού ο ευνούχος ήταν φύλακας των αιδοίων και επομένως της πίστης του χαρεμιού στον αυθέντη.

χαντούμης

Τουρκικά Ευνούχος (hadim) Παρ1

μπουρμάς

Τουρκικά burma, εστραμμένος, αυτός που έχει ευνουχίσει με συστροφή, με στρίψιμο των ὄρχεων, μέθοδο που εφαρμόζεται στους χοίρους (Παρ.3). Και κατ'επεκταση ο ευνουχισμένος χοίρος. **Στριφτάρης** ο ευνουχιστής χοίρων. Απαντάται ως επώνυμο στην

Ἠπειρο , Στερεά και Θεσσαλία. Πχ. Σπυρ. Στριφτάρης
βουλευτής ΚΚΕ^{468.389}

Ο κακός χαρακτήρας των ευνούχων, που οφείλεται σε
συνδρομα αποστέρησης της ερωτικής απόλαυσης,
δημιούργησε το επίθετο **στριμμένος** και το επώνυμο
Στριμμένος.

Σήμερα το προσωνύμιο δίνεται και σε μη ευνούχους
(βαρβάτους) και ακόμα και σε γυναίκες (!) γιατί η
σημασία του έχει ξεχασθεί.

Όμως και **μπουρμάς** είναι ο αρνησιθσκος, αυτος που
μετεστράφη, που αλλαξε την πιστη του ή που του αλαξανε την
πιστη.

Το "τα" στη φραση "μη μου τα στριβεις" αναφέρεται στα λόγια
και σημαινει " μην μου στρεφεις αλλου τα λογια σου, δηλ. την
συζήτηση". Δεν σχετίζεται με τους όρχεις, όπως άλλες αναλογες
"μη μου τα πρηξεις", "δεν μας τα κλανεις",

Αναφορές

*Ἐπὲρ εὐνούχων ὁσίως πορευομένων δεηθῶμεν· ὑπὲρ τῶν
ἐν ἐγκρατεῖα καὶ εὐλαβείᾳ δεηθῶμεν· ὑπὲρ τῶν καρποφο-
ρούντων ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ καὶ ποιούντων τοῖς πέντησι τὰς*

H. A. Daniel - Codex liturgicus ecclesiae universae in epitomen redactus: Ecclesiae orientalis σ. 57

[65]

*ἐξήγησε κατὰ τοῦ εὐαγγελίου (Ματθ. εἴ', 12) τὸ « Εἰσὶν
» εὐνούχοι, οἵτινες εὐνούχησαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν
» οὐρανῶν ».*

Screen clipping taken: 25/9/2012 4:59 πμ

Τεχνη

Ποίηση

Πεντε ποντικοι βαρβάτοι
Μου χαλάσαν το κρεβάτι
Κι αλοι τρεις **μουνουχισμένοι**
Μου το σιαχναν οι καημένοι

Δ. Βυζαντιου - Βαβυλωνία

Αναφορές

1

Ο λαός όταν έμαθε τη νίκη του Αννίβα στις Κάννες, είχε ορμήσει
στην Αγορά ουρλιάζοντας: «σε ποιον θεό πρέπει να προσπέσουμε
για να σωθεί η Ρώμη;». Προφανώς, μόνο στις στιγμές του κινδύνου
οι Ρωμαίοι θυμόντουσαν πως υπάρχει και θεός, μόνο που είχαν
ξεχάσει ποιος ήταν ο καλός και ποιος ήταν ο κακός ανάμεσα σε
τόσους που κατοικούσανε στον Όλυμπο τους. Η απάντηση της
κυβέρνησης ήταν παράξενη, γιατί αποφάσισε να εμπιστευτεί τη
σωτηρία της πόλης όχι σ' έναν Ρωμαίο θεό, αλλά σε μια Ελληνίδα
θεά, την Κυβέλη, και πρόσταξε να μεταφερθεί το άγαλμα της από το
Πεσσίνο της Μικράς Ασίας στη Ρώμη. Ο'Ατταλος, ο βασιλιάς της
Περγάμου, συγκατατέθηκε στη μεταφορά. Κι έτσι η Magna Mater,
όπως επονομάστηκε, έφτασε μια ωραία μέρα στην Όστρια, όπου την
περίμενε ο Σκιπίωνας επικεφαλής μιας επιτροπής από ευγενείς

κυρίες. Στη Ρώμη κυκλοφόρησε η φήμη πως το πλοίο που είχε δέσει στις όχθες του Τίβερη, είχε λυθεί και είχε ρυμουλκηθεί ως το κέντρο της πόλης με τη δύναμη της αγνότητας της ιέρειας Βιργινίας Κλαυδίας. Και όλοι, είτε το πίστευαν είτε όχι, κάψανε λιβάνι στο πέρασμα της θεάς που οι ευγενείς κυρίες μεταφέρανε στον ναό της Νίκης. Η Σύγκλητος σκανδαλίστηκε και έμεινε έκπληκτη όταν έμαθε πως τη Μεγάλη Μητέρα έπρεπε να την υπηρετούν ιερείς **αυτοευνουχισμένοι**. Στη Ρώμη δεν υπήρχαν, και γι' αυτό βρήκαν μερικούς μεταξύ των αιχμαλώτων πολέμου και τους έκαναν ιερείς για την περίπτωση (τους **ΑΝΑΓΚΑΣΑΝ** δηλαδή να **αυτό-ευνουχισθούν**).^{2035.203}

Βιβλιογραφία

2035

Τίτλος: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ

Συγγραφέας: INTRO MONTANEΛΛΙ

Εκδότης:ΘΕΜΕΛΙΟ

Έτος:2008

Τελευταία ενημέρωση: 27.08.2013

ΑΣ3 Βυζαντινό Λεξικό - Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis